

IZHAJA VSAKI DAN
Če ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične šte. se prodajajo po 3 novč. (6 stot.) v mnogih
večakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
Pozzojnu, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
ščici, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 novč. (10 stot.).
GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm,
omarične, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
redna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Politično društvo Edinost

sklicuje

za JUTRI, 6. t. m.

štiri volilne

shode

in sicer:

- 1) ob 10. predpol. za Kolonjo in Konkonel. v gostilnici „pri starem Matevžu“, v Kolonji hšt. 45;
- 2) ob 10. uri dopoldne pri sv. Mariji Magdaleni spodnji v dvorani „Gosp. društva“ pri sv. Ani.
- 3) ob 4 in pol uri popol. za Bazovico in objednem Gropado in Padriče v gostilnici „Konsumnega društva“ v Bazovici.
- 4) ob 5. uri popoldne v Škedenju v veliki dvorani ge. Marije Sancin.

Odbor
polit. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Dr. Wekerle pri cesarju.

DUNAJ 4. — Ministerski predsednik dr. Wekerle je sinoči prišel semkaj iz Budimpešte.

BUDIMPEŠTA 4. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: Cesar je danes ob 1. uri popoldne v Schöbraznu v sprejemni posebni avdienci ministerskega predsednika dr. Wekerla. — Dr. Wekerle je ob 2. uri odšel od cesarja, ter se vrnil v ogrsko palačo, kjer je tamkaj zbranim poročevalcem povedal, da pokliče na njegov predlog cesar k sebi ministra Košuta in Andrássyja. Kdaj da se to zgodi, ni še določeno. Danes ali jutri se določi čas.

Turška specialna misija na Dunaju.

DUNAJ 4. Cesar je danes ob 11. uri dopoldne sprejel turško specialno misijo, ki mu je naznanila nastop na vladu sultana Mehmeda V. Misija je izročila cesarju lastno-ročno pismo sultana.

Gazi Muktar paša na Dunaju.

DUNAJ 4. Iz Carigrada je prišel semkaj turški generalni maršal Gazi Muktar paša.

Drugi državni jezik Finske.

HELSINGFORS 3. Rusk jezik je bil proglašen drugim državnim jezikom Finske.

PODLISTEK. 13

Mačeha

Kraška povest iz današnjih časov

Piše A. L.

Drugi dan je vzel Pavle slovo in se vrnil v Trst.

„Tu imaš, Pavle, in ko pride ona, lahko dobiš še enkrat tak!“

„Ko pride ona, ne vzamem od Vas niti vinarja več.“

„Tudi tako dobro!“

„Z Bogom!“

„Z Bogom! Pavle! A vedi, da pride še dan, ko pokažem Tebi in svojim otrokom svojo očetoško ljubezen!“

Pavle se je poslovil od vseh in se vrnil v Trst.

IV.

Bilo je zimsko soboto popoldne. Stari Kostenc se je oblekel praznično in se odpravil na kolodvor.

„Niso ga ganile Pavlove besede,“ je rekel Zorko sam sebi, ko je videl, da se oče napravlja v Trst k Tinki.

„Z bogom!“ se je poslovil oče.

Zorko je molčal.

„Z Bogom, ata!“ je rekla Marička.

„Danes bom spal v Trstu in jutri se že vrnem!“ je naročil Marički.

Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem.

PETROGRAD 4. Ni še definitivno določeno, kdaj se sestane car Nikolaj in cesar Viljem; brzokone se to zgodi 17. t. m. Car je povabil na sestanek tudi državnega kancelarja Bülowa; ni pa še gotovo, pojde li Bülow ali državni tajnik Schoen. Carja bosta spremljala Stolipin in Izvolski. Sestanek bo trajal le kratko časa.

Car pojde v Italijo.

RIM 4. „Giornale d'Italia“ in „Messaggero“ poročata, da je sedaj definitivno sklenjeno carjevo potovanje v Italijo. Dan poseta ni še določen, verda se to izvrši čim prej.

DUNAJ 4. V takojšnjih dobroobveščenih krogih se potrjuje vest, da ruska carska dvojica v kratkem odpotuje v Italijo.

Nov bolgarski red.

SOFIJA 4. Car Ferdinand je v spomin na proglašenje Bolgarije carstvom ustanovil nov red, ki bo med bolgarskimi redi zavzemal prvo mesto in se bo le v redkih slučajih podeljeval za velike zasluge za domovino in prestol.

Bolgarski car Ferdinand.

ZEMUN 4. Bolgarski car Ferdinand je danes zjutraj došel semkaj iz Srbije ter je s posebnim vlakom odpotoval dalje v Budimšto.

Rim 4. — „Popolo Romano“ se bavi z brošuro, ki je danes izšla pod naslovom „1912“. V tej brošuri se pokazuje na potrebo oboroževanja italijanske mornarice. List izjavlja nasproti razširjenim govoricam, da avtor gotovo ni kak bivši minister za unanje stvari. „Popolo Romano“ dostavlja, da je brošura pripravna, da radi svojega senzacijskega značaja provzroči nasproten učinek, kakor je nameravano.

Paris 4. — Razdevanje telefonskih in brzojavnih prog po deželi nadaljuje. Tako so včeraj došli neznani zločinci prerezali pri Havre 14 brzojavnih žic, pri Amiensu pa več telefonskih žic.

Bruselj 4. Umrli je finančni minister Ernest Urban.

Državni zbor.

Nujnost Šusteršičevega nujnega pr. dloga glede bosanske agrarne banke vsprejeta.

DUNAJ 4. Na nadaljevanju razprave o nujnih predlogih glede bosanske agrarne banke je posl. Schramek izjavil, da cenijo češko ljudstvo previsoko, da bi se isto potopilo v ruskem morju. — Monarhija bo imela dovolj življenske moči, da ne postane vazalna država katerekoli vlasti. — Posl. Bielohlavek je izjavil, da se bodo krščanski socialci brezobzirno bojevali proti Burianu, ki je pravi krivec v vprašanju agrarne banke, in da se bodo zavzeli za to, da se odpravi osterški privilegij banke; ne dajo se pa zlorabiti za padec Bienensthovega ministerstva, ki je pokazal odločnost proti Ogrski, izlasti ker bi utegnila imeti avstrijska kriza v sedanjem trenutku nevarne posledice.

Generalni govornik pro dr. Krek je odklanjal podčikanje postranskih namenov ter naglašal, da je treba pripraviti parlament na

to, da čuva svoje dostojanstvo in da se po-
kaže onim, ki sede na ministerskih klopih,
da ni smeti nezakazano postopati proti eno-
glasnemu sklepu parlamenta. — Po taktiki
avstrijskega parlamenta se stališče Buriana
celo le utrdi. Govornik je naglašal, da temelji
Ogrska na nepravilnosti, ogrska državna ideja
na nemoralu.

Boj proti dualizmu, kakor je sedaj, mora
postati dejstvo, ker ni sicer nobenega na-
predka. Ako se ne stori vse, da se onemo-
gči delovanje agrarne banke, potem pojdemo
vedoma nasproti razmravljanju in uničevanju te
države. Sedaj moramo pa zahtevati, da vlada
s parlamentom prepreči delovanje kmetijske
banke.

Po dejanskemu popravku posl. Kurilo-
viča in sklepni besedi Kaline se je vršilo gla-
sovanje. Poslanska zbornica je enoglasno pri-
znala nujnemu predlogu posl. Šusteršiča
nujnost ter je z 201 proti 194 glasovi od-
klonila nujnost nujnega predloga poslanice
Kaline.

V debato o nujnih predlogih glede bo-
sanske agrarne banke je posegel umes tud
baron Bienensth. Omenjal je izvajanja, ki
sta jih podala on in finančni minister v anek-
sijskem odseku ter je vnovič naglašal, da se
vendar ne morejo označiti popolnoma brez
vrednosti privoljenja glede paritete v upravi
bosanske agrarne banke, ki jih je dosegla
vlada. Povdarjal je, da kakorkoli se ima re-
šiti vprašanje odvzeta kmetov, ostane vendar
v veljavi ustanovitev banke ter je naglašal, da
se je gotovo doseglo zboljšanja položaja sa-
tem, da se rešitev agrarnega vprašanja ne
more izvršiti brez sklepa bosanskega deželne-
ga zbora.

Nikakor ne gre, da bi se veljavo bosan-
skega deželnega zbora, kojega sestavo se še
ne pozna, tako omaloževalo, kakor se je to
opetovano zgodilo. Vlada si bo prizadevala,
da pride do sporazumjenja. (Odobranje in
ugovor).

Glede posameznih točk Šusteršičeve re-
solucije povdarja ministerski predsednik baron
Bienensth, da je vlada storila kar je bilo v
njeni moči, ter se ozirala na svoječastni eno-
glasni sklep zbornice. Kar se je dalo doseči
je vlada tudi dosegla, zbog česar po mojenju
ministerskega predsednika ni utemeljena
ostra oblika resolucije. (Odobranje in ugo-
varjanje). Glede druge resolucije, ki zahteva
razveljavljenje garancijske obveze, manjka
vladi vsaka opora, da bi isto izvršila.

Glede tretje točke povdarja ministerski
predsednik, da, dasiravno se popolnoma
strinja z vsebino predloga, da se ima težiti
za javno pravnim odkupom kmetov, ki vendar
avstrijska vlada z brezpopojnim odklanjanjem
držanjem morda preprečila oživotorenje
ustavnega štata za Bosno in Hercegovino,
s čemur bi bilo slabo služeno prebivalstvo
Bosne in Hercegovine, ker bi se s dosego
enega smotra, preprečilo drugoga.

Ministerski predsednik pobija potem
nekatero opazko dr. Šusteršiča in dr. Kram-
arja ter pravi, da ne zavzemlja stranka dr.
Šusteršiča vladi protivno stališče in je za
njega zelo težko, če ne skoro nemogoče v
vsakem posameznem vprašanju ločiti med
negovimi meritornimi in taktičnimi razlogi.
(Veselo. Dr. Šusteršič ugovarja živahno in

zakliče: Kako je bilo pri rekrutnem konti-
gentu? To je zahvala!)

Ministerski predsednik nadaljuje: Ne ve-
rujem da ima to, kar sem rekel, kaj razžalji-
vega v sebi in mi se čudno zdi, da gospod
poslanec to tako razume.

Glede izjave dr. Kramarja, da si moramo
še pridobiti moralčni naslov na Bosno, pov-
darja ministerski predsednik da nam je po
lastnih izjavah dr. Kramarjevih mislijenikov
in inozemskih presejevalcev sama tridesetletna
uprava pridobila moralčno pravico na Bosno
in Hercegovino.

Glede izjavljanja dr. Kramarja o naši zvezi
z Nemčijo, opozori ministerski predsednik, da
ima zveza, ki je skozi desetletja zagotovila
vsem narodom te države brez izjeme in torej
tudi Čehom, mir, že sama na sebi tako močne
argumente za sebe, da korist te zveze ni po-
treba še le z besedami dokazovati.

Ministerski predsednik zagotavlja končno
da bo vlada obračala tudi v bodoče vso po-
zornost bosanski agrarni banki, ter prosi
zbornico, naj stori sklep, na kojega se bo
zamogla vlada opirati.

V meritorni debati o predlogu Šuster-
šiča je govoril poslanec dr. Redlich preko
dve uri. Predsednik hoče sejo pretrgati.

Posl. Čech zahteva nadaljevanje seje in
poimenoško glasovanje o tem predlogu. Predlog
je bil sprejet s 221 proti 200 glasovom.

Posl. dr. Laginja predlaga po kratkem
govoru v imenu opozicije konec debate, o
čemer zahteva posl. Wolf poimenoško glaso-
vanje. Med tem je došlo do hrupnih spopa-
dov z opozicijo. R di trajajočega hrupa je
bila seja za nekaj časa pretrgana.

Ko je bila seja na novo otvorjena, je
smatral predsednik za potrebno, da je radi
ponovnega oglašujočega hrupa na leviči za-
ključil sejo.

Prihodnja seja bo naznanjena pisanim
potom.

Davčni odsek.

DUNAJ 4. — Na današnji seji davčnega
odseka, ki se je vršila danes dopoldne, je
bila nespremenjena po referatu poročevalca
dr. Ploja vsprejeta davčna predloga glede
hišnonajemniškega davka za mesto Trst.

Na današnji seji davčnega odseka je fi-
nančni minister vit. Bilinski izjavil, da je
sklenil razdeliti predlogo glede hišnega davka,
ter že v kratkem predložiti naštet glede hišno-
razrednega davka. Minister je potem podal
kratko vsebino teh dveh predlog.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb 3/6.

(64. dan razprave.)

Branitelji so nadaljevali svoje govore
proti predlogu državnega pravdnika — naj
bi se prečitati razni članki iz „Srbobrana“ in
„Amerikanskega Srbobrana“ —, češ, da že
iz teh člankov, brez ozira na izpovedbe
kronske priče Nastića — izhaja veleizdajsko
veliko srbsko delovanje obtoženec.

Branitelj dr. Budisavljević je iz-
javil, da je bil „Amerikanski Srbobran“ s
početka versko udruženje v Ameriki. Še le
pred 2 leti so dali udruženju in listu politi-

Narobili so si terana in dobro večerjo.

„Torej, kako mislite vso stvar?“ je
vprašal Lojze.

„Pri meni ne bo slabo. Ključ od shramb
in od vsega dobi ona, kakor jih je imela
ranjka moja žena. Kleti tudi ni navada pri
nas zaklepati. Delati tudi ne bo potreba.
Samo kuhati in še pri tem Vam bo poma-
gala Marička.“

„Torej dobro! In doto! Ona ima v bra-
nišnici pet tisoč forintov in to Vam prinese
doto. Mislim, boste zadovoljni!“

„Dobro! A bukrice bo morala meni
dati!“

„Komu pa, če sem Vaša žena!“ se je
umešala Tinka.

„Torej, tu je roka! Zadovoljen sem!“

Dala sta si roke Janez in Lojze; Tinka
je samo kimala. Če bi jih kdo pazno motril,
se bi mu zdelo, kakor da se tu baranta za
kako krovjo kupčijo.

„In kdaj bo ženitovanje?“

„Čim prej, tam boljše.“

„Res je?“ je pritrdil Kostenc.

„Torej tisto nedeljo pred pustom!“

„Na dobro! Samo mi se ne bomo že-
nili, kakor bi imeli dvajset let. Ljudje bi se
preveč smejali. Jaz pridem sem, tu nas po-
ročiijo in potem pojdeva morda malo kam
okoli. Sijajnosti ne bo nič, da ne bodo ljudje
preveč stegovali svojih jezikov. In drugi dan
pride Zorko sem po balo! Je prav tako?“

„Tako naredimo, tako! Najboljše bo!“

„Torej tisto nedeljo pred pustom se
poročiva!“

(Dalje.)

travnike in peščene njive! Najmanjša suša
jim jemlje vse seno in vse žito. In koliko let
mineva, da ne bi bilo na Krasu suše! No,
jaz, hvala Bogu, jaz imam debelino na nji-
vah in travnike gladke in močne! Mora biti
že velika suša, da razpoka zemlja na mojih
njivah in senožetih!“ Misli je, da s tem
obrne pozornost Tinka na razgovor med njim
in bratom — a Tinka je vedno jednako,
breizrazno zrla pred-se in se ni menila za
razgovor. Pač pa je večkrat in pogostoma
neala čušo k ustom in jo vselej močno iz-
praznila.

Naredil se je že mrak.

„Kaj, Tinka, za večerjo gremo pa v go-
stilno in tam se hočemo popolnoma natanko
porazgovoriti.“

„Dobro, zadovoljna sem!“

„Jaz tudi nimam nič proti temu!“

Ko je prišla noč, so se odpravili v go-
stilno. Tinka je šla še v svojo sobo, vzela
tam svojo zlato uro z dolgo zlato verižico, si
jo obezila na vrat; potem je poiskala še v
predalu skrbno spravljeno zlato možko uro z
veržico, vrgla nase mantiljo in se odpravila.

Gostilna, v katero so prišli, je bila pod
zemljo, podobna kleti. Šli so v posebno sobo,
kjer so bili sami. Prva soba je bila že polna
dima in pijanih glasov; bili so tu večinoma
delavci, ki so dobili danes plačo in „istran“
jim je že težko ležal v glavi in v nogah...

Soba, kjer so sedeli Tinka, brat in Ko-
stenc, je bila majhna, dokaj bolj okusna od
velike navadne pivske sobe. Notri je bil tudi
avtomat, ki bi bil pa bolj služil za večjo
sobo, nego pa za to posebno.

žen značaj. Urednik listu je neki Črnogorec imenom Pavić in okoli njega so se zbrali različni ljudje, ki so v življenju ponearečili. S srbsko samostalno stranko in z nje glasilom „Srbobranom“ ni bilo ono združenje v nikakoli zvezi. Nasprotno: napadalo je najostreje stranko ob vsaki priliki.

Branitelj dr. Belobrk je tudi govoril proti predlogu. Branitelj dr. Medaković vidi v predlogu državnega pravdnika le obupen poskus za opravičenje procesa. Ali ta poskus je obupen ravno tako kakor je obupna obtožba.

Predsednik je branitelju odtegnil besedo in je konstatiral, da so vse skupine po svojih zastopnikih prišle do besede.

Državni pravdnik je na kratko reflektiral na govore in izvajanja braniteljev ter je izjavil, da predlaga čitanje člankov zato, ker ti še bolj podkrepiljo izpovedbe Nastića in jim dajejo več verjetnosti.

Branitelj dr. Hinković je repliciral na izvajanja državnega pravdnika in je izjavil, da se obtožbeno proganja radi misli, in še to ne radi lastnih, ampak protih misli ljudij ala Nastić!

Drž. pravdnik Accurti: „To pravite, da bi izvedla Evropa.“

Branitelj dr. Hinković: „Sveda. Rekel sem celo le radi tega, da izve Evropa, kaj se tu dogaja, če tudi je to vam neprijetno.“

Branitelj dr. Nemec je rekel, da on ne more nič za to in da ni njegova krivda, ako obtožnica utemeljuje krivdo njegovih klientov s tem, da je obtoženec krojač Vilič šival srbske zastave. (Veselo).

Branitelj dr. Lukinić je reflektiral čisto na kratko.

Branitelj dr. Popović je zahteval, da državni pravdnik naj vendar enkrat predloži kako konkretno dejstvo, ki dokazuje krivdo obtožencev!

Drž. pravdnik Accurti: „To je težko!“ Da, ako bi ne bilo tiste nearečne imunitete! (Ta vaklik je bil naperjen proti poslancem srbske samostalne stranke Pribičeviću, Stojanoviću, Banjaminu, Budisavljeviću in Pelešu). Meni — bi bilo tudi ljubše, ako bi kolovodje sedeli tu.“ (Veselo).

Branitelj dr. Belobrk je reflektiral na kratko. Istotako branitelj dr. Budisavljević. Branitelj dr. Medaković je reflektiral in rekel, da se državni pravdnik moti, ako misli, da on — Medaković — ne prevzema popolne odgovornosti za delovanje srbske samostalne stranke.

Predsednik je razglasil, da se bo razprava jutri nadaljevala, ker se bo sodni dvor posvetoval o predlogu državnega pravdnika.

ZAGREB 4. (Ogr. biro). Na današnji razpravi je predsednik priobčil sklep senata, da se ugotovi predlogu državnega pravdnika glede čitanja od njega navedenih člankov iz treh srbskih glasilov. Čitanju imajo prisostvovati vsi obtoženci. Proti temu sklepu je prijavil branitelj dr. Hinković ničnostno pritožbo — Potem se je pričelo s čitanjem člankov.

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

Italijansko vseučiliščno vprašanje sili zopet v ospredje. Vsakim dnem prihajajo novi navesti in v najrazličnejših variacijah. Zdaj se je oglašal krščansko socialni poslanec profesor Mayr v „Austrii“ se svojo modrostjo.

Pred vsem naglašava avtor, da je to že stara slabost v Avstriji, da se nikdar ne daje dobrovoljno cele koncesije, ampak si jih puščajo merodajni krogi izpuljati kosoma. Graja tudi intransigentno stališče, ki so je Nemci ob vseučiliških vprašanjih zavzemali doslej, po katerem bi smela biti v Avstriji samo nemška vseučilišča. Ako se noče, da pojde država na kose, ni smeti kar naravnost odklanjati zahtev nemških narodnosti po lastnem vseučilišču.

S temi splošnimi izjavami soglašamo seveda.

Kar se tiče zahteve Italijanov, priznava, da imajo Italijani po svoji kulturi in svojem razvoju pravico do lastnega vseučilišča.

Tudi temu ne oporekamo, saj se vse slovenske manifestacije ob tem vprašanju izrekajo v principu za to zahtevo Italijanov. Slednjič ne oporekamo avtorju, ko pravi, da je bil uroden greh, da se je italijanska juridična fakulteta ustanovila, v Inostou, v kraju torej, kjer biva druga narodnost in ki je oddaljen od kulturnih centrov avstrijskih Italijanov. Vseučilišče mora biti glavno središče lastne kulture, torej mora stati na lastnih narodnih tleh.

Ali iz teh neoporečnih premis izvaja prof. Mayr zaključek, ki ni v soglasju z njegovimi lastnimi ravno kar omenjenimi izjavami. Ne izreka se namreč za čisto italijanska tla kakor sedež italijanskemu vseučilišču, ampak za — Trst.

No, prof. Mayer čuti menda tudi sam da je v protislovju sam seboj. Zato skuša še posebno opravičevati to svoje mnenje.

Naglašava, da se mu ne zdi opravičen strah radi političnih posledic, ako pride italijansko vseučilišče v Trst.

Do tu morejo bili Italijani popolnoma zadovoljni z njegovimi izjavami, ali potem, o govori o ureditvi tega vseučilišča, prihaja

za Italijane neljubi nemški — hinkender Bote.

Profesor Mayr se ne boji političnih posledic, ker je uverjen, da ba znala „močna“ avstrijska vlada — da se izrazimo po domače — vihteti bič nad italijanskimi dijaki ter vzdržavati red in mir.

Kaj pravijo Italijani k taki perspektivi!?

Ali — potem sledi še huje razočaranje za italijansko gospodo.

Profesor Mayr zahteva namreč za to „koncesijo“ — odškodnino nemštvu v Trstu na korist. Skrbeti bo treba za nemški punkt na vseučilišču in gledati, da vseučilišče ne bo dajalo prevelike produkcije na nemških uradnikov. Ker to da bi bilo na škodo nemškemu nacionalnemu interesu!!

Prof. Mayr priporoča sicer tudi učenje slovenskega jezika. Toda to nas prav nič ne spoprijaznjuje z njegovimi prozornimi nemškimi spekulacijami.

Ecco — signori! Niste hoteli ravne poti, ki bi vas varno vodila do uresničenja te vaše želje! Zlo delo rodi zle sadove: vprašanje se vam sproti zapleta in komplikuje in Nemci se že pripravljajo, da bi ob ognju vašega vseučiliškega vprašanja kuhali svojo — nemško ju-hico.

Pangermanizem in Slovanstvo.

Urednik praške „Narodne politike“ Hejret je napisal pod gornjim naslovom brošuro, v kateri opozarja na ogromno število nemških šol, ne samo v Nemčiji, ampak tudi v Avstro-Ogrski, Severni Ameriki in drugje. — Poleg tega je tudi na ostalem svetu okoli 11.000 nemških šol. A Čehi? Nimajo niti v domovini potrebnega števila šol, da niti ne govorimo o inozemstvu. V Dolnji Avstriji, kjer živi že od davno češki in nemški narod, imajo Čehi v vsem le tri šole, od katerih je samo ena popolna, a še ta nima pravice javnosti. Poleg tega je na podlagi uradne statistike v nemških šolah do 12.000 čeških otrok, dočim jih je v resnici tudi do 50.000. Radi tega pomanjkanja šol nima češki zivelj na Dunaju in na Nižji Avstrijskem tistega pomena, ki bi mu sicer pripadal in ki si ga mora pridobiti.

Tako Čehi! A kaj naj porečemo mi Slovenci! — 100.000 koroških Slovencev nima svojih šol v materinem jeziku, a peščica privzanih Nemcev ima v našem Primorju svoje ljudske in srednje šole. Pa, ko bi si te šole uzdržavali Nemci sami, s svojimi sredstvi, naj bi še bilo v božjem imenu, a ne! Peščici Nemcev plačuje država šole z nemškim učnim jezikom, a nam Slovencev kaže — figo.

In tako bi se dalo to izvajati dalje in dalje, ad infinitum....

A krivi smo tudi sami!

Nemški cesar o Ogrski.

Iz Zagreba nam pišejo dne 3. junija: Današnji „Pokret“ prinaša iz — kakor pravi — gotovega in kompetentnega parlamentarskega vira dopis iz Budimpešte, v katerem se pripoveduje sledeče:

Nemški cesar je povedom svojega zadnjega mučenja na Dunaju priobčil ministru dra Wekerle in grofu Andrássyju, da on, kakor zaveznik monarhije zasleduje ogrsko krizo s veliko pažnjo in je dobil utis, kakor da vse, kar se dela v zadnjih letih na Ogrskem, direktno stremi za ločenjem od Avstrije. To pa bi ob današnjih razmerah monarhijo in nje internacionalno situacijo težko škodovalo, česar on, kakor zaveznik, ne more odobravati nikakor in v nobenem slučaju.

To besede cesarja da so napravile na oba ministra velik utis ter so v ogrskih političnih krogih izzvale konsternacijo. Tudi sedaj močnejše pojavljajoči se odpor na Dunaju proti ogrskim zahtevam je baže pripisati vplivu biranju nemškega cesarja na Dunaju.

MAROKO.

PARIZ 4. „Matin-u“ se poroča iz Feza: Sultan Muley Hafid je prepovedal tamošnjim Židom, da bi se zadrževali na terasah svojih hiš, ker jih ne želi niti od daleč videti s terase novourejenega paviljona svoje palače. Na one, ki bi delali proti temu ukazu, se bo streljalo.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 4. „Petit Parisien“ izjavlja, da krečansko vprašanje zelo vznemirja. Njega mednarodni pomen je tem več, ker ni prav jasno vedenje Avstro-Ogrske in Nemčije. Ker nobena teh držav ne spada k garancijskim vladam, jima ni treba pričeti z inicijativo in bržkove se nadejate, da boste imele iz zadrege korist, da ojačate svoj vpliv v Carigradu.

Poslanec Cochlin energično zagovarja v „Gauloisu“ združitve Krete z Grško. Ako bi se pustilo Krečane na cedilu, potem ko se jim je skozl drvnajet let dajalo prazne nade, bil bi to zločin, ki ga ne bi mogla izvršiti nobena garancijska vlad.

Abdud Hamid.

CARIGRAD 4. List „Turquie“ beleži z rezervo vest, da postavlja bivšega sultana Abdul Hamida pred sodišče kjer se bo moral zagovarjati izlasti za dogodke v pokrajini. — Uradni list dokumentuje na temelju pozvedb dobljenih na brzojavnih uradih, vesti, da bi bil nemire v Adani in v drugih mestih prouzročil Abdul Hamid potom brzojavk, od poslanih valijem.

General Goltz.

CARIGRAD 4. Mahmud Šefket paša je rekel nekemu uredniku „Ottoman. Lloyd“, da pride general Goltz v Carigrad v 14 dneh. List „Sabah“ pravi, da bo general Goltz z ozirom na to, da je vojni minister preobložen z delom, predsedoval kakor podprednik v višjem vojnem svetu.

Dnevne vesti.

Rojanski in drugi bližnji slovenski volilci so uljudno naprošeni, da se udeležijo v nedeljo, dne 6. t. m. ob 10. uri zjutraj volilnega posvetovanja, katero se bo obdrževalo v prostorih »Konsumnega društva« (blizo cerkve). Ozirom na to, ker je že volitev pred vratmi, je upati, da se vsi naši dobromiselnici volilci v obilnem številu udeležijo tega jako važnega volilnega sestanka.

Pozor volilci! Glasovnice z legitimacijami vred — za vsaki razred posebne barve — so že večinoma dostavljene. Čujemo pa, da neverjetno mnogo teh pisem ni bilo možno dostaviti radi pomanjkljivosti v naslovu. Radi tega bi svetovali volilcem, ki niso še prejeli glasovnice, da se začnejo zanimati za usodo tega njihovega dokumenta, da ne bo prekasno in da ne bi tak dokument prišel — ali pomotoma, ali nalašč — v ne-prave roke.

Nemške nesramnosti. — Tudi slovensko gledališče v Trstu neki zbesneli nemški duši ni po volji. Zato se znaša v „Grazer Tagblattu“, kjer pripoveduje z vidno škodoželjnostjo, da slovenska „Schmiede“ — tako imenuje ta list gornještajerskih krofarjev naše gledališče — stoji pred vprašanjem: „Biti ali ne biti“. Ob enem se boji ta kretenska duša, da bi naše gledališče — kakor eminentno kulturni zavod — dobilo kako državno podporo, češ, da bi morali potem nemški davkoplačevalci prispevati za slovenska „kulturna stremeljenja.“

Kaj naj odgovorimo na take izbrube tev-tonske zbesnelosti? Denimo, da bi slovensko gledališče tudi res dobilo nekaj državne podpore, bi se s tem država le oddolžila svoji dolžnosti napram slovenskemu narodu, ki ga itak zane-marja na vseh koncih in krajih.

Zbesnela nemška duša kriči, ker se boji, da bi enkrat tudi kako slovensko kulturno stremeljenje dobilo državno podporo, a pozabljajo popolnoma, da je nemška moč v Primorju in na Kranjskem odvisna le od vladne podpore, da se vzdržavajo z žulji slovenskih davkoplačevalcev: nemško gledališče v Ljubljani, nemške šole v Trstu, da morajo slovenski davkoplačevalci slagati svoje krvavo zaslužene denarje v to, da se s pomočjo istih debele in rede razni nemški pretepenci, ki jih potem v zahvalo pošljejo in sramote. Za take ljudi bi bil pač edino primeren odgovor — bič!

Tržaška specialiteta! V sredo pred-poldne so šli otroci naše šole pri sv. Jakubu domov po ulici Iatria. Dospevi do laške šole v rečeni ulici so šli po tratoarju pred to šolo. Na vratih je stal šolski sluga. Mož pa mora biti hud srditež, če ne, ne bi bil ubogih naših otročičev surovo gonil s tratoarja, češ: ande via del marcia piedi, non gave nessun diritto qua di caminar!

Čudne nazore ima ta italijanski velmož, ko meni, da morejo lastniki hiš goniti pasante s tratoarja pred svojimi hišami. Či bi hoteli vsi lastniki hiš v praksi izvajati to njegovo modro maenje, potem bi morali vsi pasantje po vsem mestu hoditi po sredi ceste. Ta sirota niti ne ve, da je se svojim početjem pokazal le svojo ignoranco.

Ni vsaki način pa je šolski sluga, ki nad ubogimi šolskimi otročiči daja duška svojemu narodnemu sovraštvu, prava — tržaška specialiteta, ki ne služi v čast ne občini, ki jo služi, ne javni vzgoji, katere sugestiji je podvržen, najmanj pa — italijanski kulturi.

Furor tontonius. Glasilo gornještajerskih kretanov in tretolav, ki čuje na ime „Grazer Tagblatt“, prinaša pod naslovom: „Eine windische Herausforderung“ sledeči dopis iz Trsta:

„Kavci svoječasno javljeno, nameravajo Slovenci tudi letošne neko izzivanje slično onemu lanskega leta.

Za nedeljo 4. julija je namreč napovedan sestanek vseh sokolskih društev Primorja, na kateri se pričakuje tudi udeležencev iz Štajerske in Kranjske. Da si se bo vršila „slavnost“ izven mesta, na Opčinah, vendar to izzivanje ni nič manjše nego če bi se ista vršila v središču mesta, ker ne glede na to, da je vas v neposredni bližini mesta, biva na Opčinah sedaj mnogo letoviščnikov in so Opčine posebno ob nedeljah cilj mnogim izletnikom in kolešarjem. Utegnilo bi torej priti do neljubih spopadov, kar gotovo ne bi imelo ugodnih posledic za promet tujstva.“

To bi bil torej izbruh neke kretenske duše v že omenjenem nemškem glasilu. Mi le obžalujemo naše štajerske in koroške brate, da morajo imeti posla s take vrste ljudmi. Ker sami sicer ne morejo doseči ničesar, bi radi nabujali Italijane proti nam. Tu se precej motijo v svojih računih.

Sploh pa: ali je vredno, da se odgovarja na take izbrube kretenstva? Niti na

Opčinah torej, v popolnoma slovenski vasi, na slovenskih tleh, bi po nazorih te s tre-buhom za krahom sem privzdrane nemške bande, mi domačini, avtohtono prebivalstvo, ne smeli več prirejati svojih slavnosti!

Ali je takim zbesneležem sploh možno odgovarjati z argumenti? Menda ne, ker kreten ostaja kreten!

Salezijanci kot uzgojitelji mladine. Ljubljanski „Slovenec“ piše:

Vedjo salezijanskega zavoda v Trstu, cav. Rubino, hvali rimski „Corriere d'Italia“ 1. junija (št. 150), da je vzor-Italijan, bivši častnik kraljeve laške armade in da je v Smirni toliko delal za ohranitev in razširjevanje Italijanstva, da je bil večkrat od kralja in vlade pohvaljen. V zavodu v Trstu da je 800 dečkov in v njem se ne sme govoriti drugače kakor italijansko. Mi vemo vpoštevati delo salezijancev v Trstu in njih zasluge za rešitev zanemarljive mladine, hvalisanje gospoda cavaliere Rubino, vodje zavoda, po rimskih listih, pa nam ni prav nič všeč! Vemo namreč, da je izmed 800 fantov v salezijanskem zavodu v Trstu tudi toliko neitalijanskih, da nikakor ni upravičeno, če ima gospod cavaliere Rubino, bivši častnik kraljeve laške armade, uvedeno, da se v salezijanskem zavodu govori le italijansko. Salezijanci mladino moralno vzgajajo, razširjanje in utrjevanje Italijanstva pa ne spada v njihov resort.“

Povdarjemo še enkrat, da piše tako „Slovenec“ in pristavljamo od svoje strani samo, da se hoče tem salezijancem izročiti bodoči hrvaški djaški konvikt v Pazinu!

Iz krogov mejnih finančnih stražnikov smo prejeli:

Na letošnjih strelnih vajah v Bazovici je zapovedoval c. in kr. nadporočnik gospod Josip Bach od 97 pešpolka v Trstu. Ker je omenjeni gospod nadporočnik postopal z nami jako uljudno in prijazno, smatramo za svojo dolžnost, da mu se tem potom najiskreneje zahvalimo za njegovo res vse hvale vredno postopanje.

Iz športnega življenja. — Na Binkoštno nedeljo, dne 29. m. m. vršila se je v Kopru, iz Smedela proti Izoli, cestna tekma, ki jo je napovedal klub „Libertas“ iz Trsta. Dirke sta se udeležila tudi člana našega kol. dr. „Balkan“ in sicer brata Anton in Josip Bavčar iz Trsta, ki sta častno rešila poverjeno jima nalogo pri tekmi na pešhojo, kajti bila sta oba odlikovana.

Priporočali bi jima, da tudi zaupraj gošita ta šport in videla bosta, da se s trdnostjo do nekaj doseči, kar bi bilo našemu društvu v čast in ponos.

Odbor društva „Libertas“ pa moramo grajati, ker je tako pristransko nastopil pri tekmi, protežiral je svoje člene ter jih nezasluzano odlikoval, kar je pričal protest tudi drugih športnih društev iz Kopra na razdelitvi nagrad.

V Sežano pohitimo! Ljubezen do roda, do lastne krvi, do otroka svojega, je neizmerna. Ko proti detetu vernost, česa ne bi storila mati, da reši svojega otroka? Ali ne bi oče izpostavljati svoje življenje?

In če sovraznik preži na cvet našega roda kakor ropar na svoj plen; če arditno razpenja svoje mreže v katere bi vjel našo deco, da bi jo odtujil, da bi jo pojaničaril: ali bomo mi mirno gledali? Ali ne bomo branili žrtve in pogalsi nesramnega sovražnika, od koder je prišel?

Zaklicati moramo:

Na boj za deco!

Na zmago!

Utrujen je sicer že narod, a mrtev ni! Kaj? Mrtev?

Saj še le živi!

Tako je mlad,

tako krepek,

da lice mu žari!

Čprav spomini ga moré,

vneto bije mu arce.

Kdo nas zove 6. t. m. v Sežano?

Kdo drugi, nego naša — deca!

Če člana ovetje požge,

sadja ne bo.

Kakor brezsrčni ptičar, ki nastavlja limanice in zanjke nežnim ptičkom, istotako nastavlja „Schulverein“ in „Liga“ svoje zanjke, v katere lovitve nedolžno slovensko deco. In ko ata jo vjela, tedaj jo iznaroduje, jo potujčujeta, vzgojata si iz naše dece svoje — janičarje, kakor nekdaž Turki...

Ptičaria zasleduje oko pravice, kazen ga preganja, Turkov tudi ni več med nami, a ostala je „moderna“ vojska raznarodovanja, ki pleni in krade našo deco in okužuje našo kri. Proti temu našemu delu, proti tej kraji duši, ni zakona, ne pravice.

Malega brhkega dečka, mlo nežno hčerko up in veselje starišev, ali revnih, ali nevednih — izvajajo ti mode rni ptičarji v svoje kletke in nežna dušica, sreblje vase tuj duh in tuje jezike. Vespilajo jim v mlada srca sovraštvo do rodu, do očeta, do matere.

Otrok odrase in postaje — izdajalec!

Kaj naj storimo? V Sežano pohitimo!

Tja naj nas vodi zavest, tja nas zove dolžnost.

Ponlad je prišla. Vse se veseli in vriska,

narava se probuja, probudimo se tudi mi!

Naša Sežana nas vabi z odprtimi rokami,

kliče na delo prosveta!

Podružnica Cirila in Metoda, ne razlikuje

kmeta od gospoda.

Oj narod, pomagaj si spet,

in hčerka in sin bo otet!

Razlega naj se le en glas:

le v lastni moti, bo naš spas...

V Sežano! Čestite odbornice in sploh vse članje družabnice ž. p. d. sv. Cirila in Metoda so pravilno vabljeni, da se udeležijo kolikor možno v velikem številu velike vrtno veselice, ki jo napravi 6 t. m. v nedeljo pop. v. ženska pod. družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani. Že kraj sam na sebi je simpatičen, da ga radi obiskujemo; tem bolj pa ga moramo obiskati zdaj, ko naša sestra podružnica, na delu in si je nadelala tako veliko prireditvijo toli skrbni in truda. Torej komar je le. možno, v nedeljo 6 t. m. v Sežano.

Julija 11. napravi naša tržaška podružnica veliko vrtno veselico v "Narodnem domu" pri sv. Ivanu. Torej smemo tudi mi pričakovati dragih gostov od zunaj, če se me pokazemo obzirne in upoštevamo in uvažujemo stremeljenje družin.

Izlet v Ljubljano. V dnevi 27., 28. in 29. junija bo slavilo pevsko društvo "Slavec" v Ljubljani 25-letnico svojega plodnega delovanja. V onih dneh snidejo se razna češka, hrvaška in slovenska pevka društva v naši prestolnici, kjer bo slovenska pesem slavila svoje slavje, ki ne bo zgolj lokalnega pomena, ampak bo slavnost celokupnega slovenskega naroda. Mogočno bo donela takrat naša pesem iz nad 1000 grl slovenskih pevcev ter bo kazala našim sovražnikom, kaj zamore skunna vez in bratska ljubav za srečo naroda. Slovenci, Slovani, Trsta in okolice ter bližnje lste in Goriške! Pevsko društvo "Ilirija" iz Trsta nadelo si je nalogo, — kar mu je v še posebno dolžnost, da povrne obisk, ki ga je napravil "Slavec" v Trst ob priliki razvija zastave "Ilirije" dne 25. avgusta 1907, kateri dan je še v dobrem spominu vsakemu tržaškemu Slovencu — da priredi poseben vlak po državni železnici čez Jesenice v Ljubljano, a na nas je, da se tega izleta primorski Slovani udeležimo v čim večem in častnem številu. Saj se naša metropola pripravlja, da nas vsprejme kar najprijetneje, da bo bivanje vsakega izletnika v naši prestonici kar najprijetnejše. Ob enem pa se odlašamo po volilnem boju, ki bo sedaj v Trstu, ter se malo povesele med brati slovenskimi ter okrepimo za nadaljnje boje. Slednjič izkažemo vsemu "Slavcu" čast za njega plodno delovanje na polju omike in prosvete. Voznja s posebnim vlakom stane v Ljubljano in nazaj 8 kron z ugodnostjo, da se lahko vsak posamičen izletnik povrne s poljubnim vlakom in istim vozilom listkom, kadar hoče, v teku 30 dni. V onih dneh se odloči tudi o ustanovitvi "Zveze slovenskih pevskih društev", ki bo zopet enov. močan jez proti valorom sovražnikov. Vlak oddide v nedeljo 27. junija ob 4. uri zjutraj s kolodvora državne železnice in pride v Ljubljano nekaj po 9. uri zjutraj. — Vozne legitimacije se prodajajo sedaj v sledečih krajih: 1. gostilna Babič sv. Jakob; 2. kons. dr. sv. Jakob; 3. kons. dr. "Jadrin" ul. S. Marce 17; 4. "Del. podporno društvo"; 5. "Tržaško podporno in br. dr."; 6. "Nar. del. org."; 7. za Rocol pri gosp. Počkaju, trgovina ul. Sette Fontane; 8. Gosp. dr. pri Tiroleu; 9. pri g. Gorenjcu, trgovina knjig.; 10. kons. dr. v R-janu; 11. kons. dr. v Barkovljah; 12. "Nar. dom" sv. Ivan in 13. gostilna Babnik ul. Giotto 11. — Vsa cenj. bratska društva se naprošena naj naznanijo čim prej število udeležencev za skupni nastop združenih tržaških in okoliških pevskih društev, kakor so v programu.

Škocijanska jama — nemška posest? Prejeli smo: Te dni smo čitali pozive na obisk svečano razsvetljenje škocijanske jame. Dotične lepake je priredilo nemško planinsko društvo. A priredilo jih je po mestu le — v italijanskem jeziku. Radi tega se je "Grazer Tagblatt" hudo obregnil ob rečeno društvo, čeč, da zanemari svoj lastni materini jezik.

Posledica temu je bila, da je društvo priredilo lepake v nemškem in talijanskem jeziku.

Ali jes tem utreženo pravici? Škocijanska jama leži na čisto slovenskih tleh. Če je za rečeno društvo valed onega napada korigiralo svoje postopanje, bi mu bila naravnost dolžnost, da vpoštevata narodni značaj kraja, kjer se nahaja jama! Najelastnejša obzirnost do domačega prebivalstva bi bila zahtevala, da priredi vabila tudi v slovenskem jeziku.

Mari pa mi društvo, da je jama, ker jo ima za sedaj po neureči v najemu, radi tega že nemška posest? Proti taki uzurpaciji se m. rano postaviti najodločneje v brao. To pa tem bolj, ker mu je občina dala jama le pogojno v najem. Jama je in ostane last slovenske občine. Ta naj zahteva najodločneje, da društvo upošteva krajne razmere in da spoštuje narodnost in jezik — lastnikov jame! To svoje pravo mora občina čuvati in ne sme dopuščati, da bi Nemci v svoji znani objestnosti tudi ta naravni čudež reklamirali in razglašali kakor svojo pangermansko posest. Saj vidimo že, da raznih nemških provokacij ni ne konca ne kraja, odkar so razni c. k. Nemci začeli v Trstu izvrševati načrte in naklepe železnega Bismarcka. Če se ne upremo najodločneje, bodo postajali vedno držeji in stezali bodo roke po našem krasnem Krasu. Ali naj Nemci spoštujejo narodni značaj dežele, ali pa mora priti brezobzirna reakcija! Ako ne, bi se malomarnost krvavo maščevala nad nami!

Predavanje in shod I. slov. društva perotinarjev v Ljubljani. Opozarjamo posebno vse zanimance maloživineje na javno,

veležanimiro predavanje o perotinarstvu v "Mestnem domu" v Ljubljani dne 5. junija ob 8. uri zvečer ter na III. redni občni zbor dne 6. junija v hotelu "Ilirija" v Ljubljani ob pol 10. uri zjutraj, ki ga priredi I. slov. društvo perotinarjev i t. d. v Ljubljani. V prospek prekoristnega društva pričakovati je obile udeležbe.

Poslopje tukajšnje pomorske vlade je kupil hotelier Schalk iz Opatije, ki bo tla parceliral in zgradil tudi velik hotel.

Daljni potres Potresni aparati tukajšnjega c. kr. pomorskega observatorija so zaznali sinoči močan potres, katerega središče je bilo oddaljeno kakih 10.300 km; začetek ob 7 uri 54'2". maksimum ob 8 uri 7'14", konec ob 9 uri 21'.

Poroke, rojstva in umrljivost. Od 23. do 29. maja se je v tržaški mestni občini poročilo 34 parov. Rodilo se je 116 otrok in sicer 54 moških in 62 žensk; od teh 20 nezakonskih. Umrla je 93 vseh in sicer 44 moških in 49 žensk; od teh 18 izpod enega leta.

Občni zbor ženske pod. družbe sv. Cir. in Metoda ne bo danes 5 t. m., kakor je bilo pomotoma javljeno, temveč prihodjo soboto 12 t. m. ob 5 uri pop. v zavodu sv. Nikolaja v Farneto št. 18.

Žalostne razmere v tukajšnji mestni bolnišnici. Tukajšnji zdravniško-strokovni list "Rivista Sanitaria", ki mu gotovo ni predhacivati animoziteta proti občinski upravi, piše glede prenapolnjenosti mestne bolnišnice: "Smo v polni krizi. Prenapolnjenost mestne bolnišnice je dosegla tako stopinjo, da bi jo bilo treba imenovati alarmujočo, ako bi ta beseda ne bila že preveč obrabljena, da bi se z isto označilo razmere, v katerih se nahaja naš največji zavod. Bolniki, če tudi začasno, se celo že nahajajo v biblioteki pod stoji ali polnimi prahu in v podstrešju, kamor se je transportiralo veliko otrok. V kirurški oddelku se radi pomanjkanja prostora sprejema le posebno nujne slučaje. Predsednik zdravniškega kolegija dr. Manussi je podal demisijo, ravno — kakor vemo — radi situacije, povzročene valed absolutnega pomanjkanja prostorov."

Pač žalostno spridevalo za našo občinsko upravo!

Tržaška mala kronika.

Padel v morje. Včeraj ob 7. uri zvečer je 9-letni Edvard Steinbrücker padel v morje s pomola Sv. Marka. Mornar Gavinek ga je ven potegnil iz vode in redar ga je spravil domov.

Velemestna beda. — Predčerašnjem ob 11. uri zvečer si je hotel 9-leten Viktor Majo izbrati banko v kanalu za prenočišče. Ko je dol splezal, se mu je spodrnilo in štrbunknil je v morje. Zasebni uradnik g. Oskar Kohn, ki je šel slučajno mimo, ga je rešil in odpeljal na policijo. Ker njegovega očeta ni bilo nikjer najti, so ga pridržali čez noč.

Koledar in vreme. Danes: Bonifacij šk. — Jutri: I. pobink. (Sv. Trojica. Kvart. ned.) Temperatura včeraj 2 uri popoldne + 24° Cels. Vreme včeraj: deloma oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče.

Društvene vesti.

Sentjokobska "Čitalnica" poleti jutri v nedeljo v Koper obiskat tamošnje društvo "Zvezda", ki priredi veselico, ter bo nastopila tudi s pevskim zborom.

Vabi torej vse svoje društvenike in prijatelje, da se pridružijo Čitalnici v čim večem številu, da prispejemo s tem vrlim Koperčanom na pomoč.

Odhodi in priho parnikov in železnice se objavijo jutri. Odbor.

Društvo "Zvezda" na Dunaju priredi v nedeljo dne 6. t. m. popoldne izlet v Giesshühl. Odhod je z južnega kolodvora ob 2. uri, oziroma s postaje Meidling ob 2.07. V Giesshühlu bo sestanek v gostilni J. Bruckberger, oziroma v Maria-Eraserdorf v gostilni "Zum Schottenthor". V slučaju slabega vremena izlet odpade.

Darovi.

Za ranjenca na shodu socialne demokracije na Belvederu Frana Mergeca in Ivana Sinkovca so bile nabrane sledeče svote: po g. Ante Rustija K 15, po g. Josipu Terčon K 9.80, po g. Godina-Ban na shodu pri "Tiroleu" K 17, po g. Bolonič K 30.90, po g. Franu Kovacu v gostilni N. D. O. K 15.01, g. Josip Mialej daroval K 10; skupaj K 97.71. Vsem darovalcem izrekata prizadebi družini iskreno zahvalo. Nadelne darove za te dve žrtvi socialistične podivjenosti vsprejema urat "Nar. delav. organizacije", ulica Lavatorio 1. I. nad.

Za podružnico družbe sv. Cir. in Metoda v Škedenju se je nabralo v ponedeljek pri

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba ki se bo vršila danes 5. junija ob 9. do 12. zjutraj.

Umnalnik z mramornato ploščo in ogle-dalom, postelja, ponočne omare, okrogla miza, stolice iz lesa, velika množina razglednic, elemaisti klobuki za moške in gospe, od 3. do 8. pop. različni omoti blaga, srajce, maje, ovrtniki, nogovice.

MODERNO POHIŠTVO
TRST
PETER JERAJ
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOGAL ULICE V. BELLINI

Prva narod. velika trgovina
na Goriškem in Primorskem
(Pred 25 leti poznana od Predila do Reke)

Rojaki
Pozor!

V skladišču (skladu) ima vrsto vrsto šivalnih strojev za šivilje, krojače, čevljarje in domačo rabo. Stroji so rabljivi tudi za umetno vezanje. — V zalogi imam tudi šivalnih strojev z svetovno znano znamko "PFAFF", kateri ne povzročajo pri šivanju nikakega ropota. — Na izbero imam najfinije in trpejne dvokolesa "Regent", "Helical-Premier", "Alfa", "Rover" in "Meteor". Najnižja cena je Kron 108, s prostim tekom Kron 20 več. Za prodane šivalne stroje dvokolesa jamčim po dogovoru! — Plačati za dvokolesa od K 8 naprej. — Lastna na novo opremljena delavnica za popravilo šivalnih strojev in koles. — Glavni zastop kmetijskih strojev, kakor slamo-molaznice in stikalnice za gozdiče in raznih predmetov, prve sloj. tovarne K. & R. Ješek, Blansko.

Ravnokar je izšel nov slovenski cenik. Konkurenca je sploh izključena!

Opozarjamo ob tej priliki slavno obitvino, da vpraša pred nakupom po ceniku pri stari trški

rošteni zanesljivi (agent) posredo alci se sprejmejo v službo.

Josip Deklava v Gorici, via Municipio št. 1.

Mizar. zadruga v Solkanu

razpisuje mesto

knjigovodje

za svoj glavni urad v Solkanu. Prošnje s samo la referencami na predsedništvo Nastop službe s 1. julijem 1909.

Načelstvo.

Pekarna in slaščičarna

00000 TRST 00000

Piazza Caserma in Ulica Caserma 17

Prodaja svež kruh

trikrat na dan.

Zaloga najfinije moke, slaščic, sladkih prepečencev, vina in likerjev.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

ALGALNICA KAVE
TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

35 let velikega

uspeha!!!

Čaši vina v gostilni g. Nardina K 2:10. Ker se ni mogel udeležiti veselice škod. podružnice, je daroval g. Mihajlo Vujičič K 1.— Ker se niso udeležili veselice gg. Josip Šuman K 2, Anton Sancin, Levičar 60 stot., Merlak Urška K 1, Pižon Marica učiteljica K 2.—

Za moš. pod. dr. sv. C. in M. so darovali o priliki birme Marice in Tončke Kotarč pri g. J. Pertetu na Proseku K 6:10. Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Kolesarska društva na Goriškem. Kolesarski napredek se po Goriškem razvija bolj in bolj.

Pred letom je bilo edino kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici. Sedaj jih obstoja že osem kolesarskih društev, kakor: „Danica“ v Gorici; „Miren“ v Mirnu; „Zarja“ na Ajševici; „Vrtoljba“ v Vrtoljbi; „Solkan“ v Solkanu „Dobrovo“ na Dobrovem in „Sčča“ v Kojakem. V nedeljo dne 31. maja, ko je imel „Solkan“ v Črničah slavnost, so kolesarska društva priredila skupen izlet v Črniče in sicer društvo „Danica“ „Miren“ in „Zarja“. Bilo jih je skupno nad sto kolesarjev; vsprejeti so bili z godbo po vasi. Gotovo jih še ni bilo zbranih toliko slovenskih kolesarjev. Ko so vozili pa Šempaski cesti, so se ljudje kar čudili velikemu številu. Kakor se čuje namerava se ustanoviti „kolesarska zveza za Primorsko“. To bi bilo dobro.

Opazovalec.

V Gradežu je bilo koncem meseca maja 1000 tujcev.

Vesti iz Istre.

Tulci v Opatiji. Od 1. januarja do 26. maja 1909 je obiskalo Opatijo 14835 oseb. Od 19. do 26. maja 1909 je na novo dalo 584 oseb. Dne 26. maja 1909 je bilo navzočih 2261 oseb.

Razpisan je natečaj na mesto poštnega odpravitelja pri c. kr. pošttem uradu Franciži pol. okr. Volosko.

Vesti iz Kranjske.

Polzkušn umor v Novem mestu. V noči od ponedeljka na torek je streljal iz revolverja s šestimi naboji 9 mm kalibra Janez Stare, po poklicu zidarSKI pomočnik, v starosti 25 let, doma od Krškega, dosedaj še sramec, v službi lekarnarja Adrijanoviča v Novem mestu kot lekarniški blapec, na v postelji ležečo Franciško Mihelič, zakonsko ženo Franca Mihelič, voznika v Kandiji. Z dvema streloma jo je zadell, in sicer z enim v glavo, z drugim v sredino života. Poleg sebe je imela v postelji svojega otroka, kateri pa ni ranjen. Obstreljena Mihelič se nahaja v ženski bolnišnici in je upati, da kmalu okreva, ker rane niso smrtno. Napsdalec je bil še v torek zjutraj zepri v zapore okrožnega sodišča. Ob aretaciji so našli tudi več pisem, ki celo zadevo pojasnjujejo v pravi luči. Napsdalec je že dalj časa grozil zakonski Mihelič, ker ga je ta odganjala. Nato ji je rekel, da bo de ustretil njo, njenega moža in še samega sebe ter je nad njo pretujo tudi izvršil. Zakonskega Miheličeve ni bilo doma. Ko je mož pozno po noči domov prišel, ni dobil žene v sobi ter je bil mnenja, da je šla njega iskati. Nato se je mož zopet odpravil na pot proti Metliki na semenj. Šele v Metliki je izvedel, kaj se doma izvršilo.

Vesti iz Štajerske.

Velika slavnost v prid slovenskih šol v Mariboru se bo vršila jutri v tamošnjem „Narod. domu“.

V Celju so o binkostnih praznikih priredili nemški bivši neko slavnost. Neprijetne prikazni so bile to, ker so imeli večinoma vsi razrezane obraze; eden je bil celo brez nosa. Napili in napili so se dovolj. Druge nesreče ni bilo.

Razne vesti.

Morilka svojega zaročenca oproščena. Helena Abucasa, hči nekega trgovca v Lugošu na Ogrskem je bila zaročena z dr. Jean Cadarina. Mladi par se je lubil več let. Ko je bil Cadarina še dijak, sta se zaročila. Ona je čakala na njega, da napravi izpite. A čim je napravil izpite in postal doktor, jo je zapustil. Ona ga je nekega dne počakala pri belem dnevu na cesti in ga ustrelila s strelom iz revolverja. — Potem se je dala mirno zapreti. Te dni je bila proti Heleni Abucasa razprava radi umorstva svojega zaročenca. Deklica je predložila sodnji korespondenco s svojim zaročencem, iz koje se je videlo, da je med obema že postajal zakon pod pogojem, da se vzameta, čim on izvrši izpite. Med tem je on pojedel svojo besedo. — Helena Abucasa je izjavila pred sodnijo, da jej je njen zaročenec sam rekel: ako te ogoljufam, ustrelj me, ker drugega ne bi bil vreden.

Pripovedovala je dalje, kako je bila radi njega od sorodnikov in starišev prezirana, kako se jej je celi svet rogal, ko jo je on zapustil, a ona sama se je smatrala za izgnanico. Ljubila ga je več kakor vse drugo na svetu in za to se je odločila da ga ubije, ker jej je življenje tudi tako uničeno. Ko so bila prečitana vsa pisma ubitega zaročenca in izročeni vsi dokazi, so porotniki enoglasno zanikali krivdo, na kar je bila popolnoma oproščena.

MALI OGLASI

se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Pozor! Naznanjam slavnemu občinstvu, prijateljem in znancem ter posebno potrovalcem in voznikom, da sem prevzel gostilno „Ob rt. konsumnega društva“ v Bazovici, katera razpolaga s senčnatim vrtom, igrami za kroglje, hlevom, lopo ter sobami za prenočišča. Točim izborna bela in črna vina ter pivo I. vrste. Gostilna je preskrbljena vsako uro z gorkimi in mrzlimi jedli. Priporočam se za obilen obisk Iv. Treven, gostilničar. 988

Motor stabilen na benzin 3¹/₂, do 4 HP rabljen in novi električni motor dinamo 10 Ampere 110 Volt s kamenno ploščo, Voltmeter itd., prodaja se pod ceno. Ponudbe pod „MOTOR“ restant, Trst, Centrala. 1038

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere šte. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 38

Proda se enovprežni normalni poštni voz z usnjato streho, v dobrem stanju prav po nizki ceni. Kje? pove Inseratni odd. Edinosti pod št. 1019. 109

Gostilna na Opčinah se prodaja ali odda najemniku z stanovanjem. Položiti je kavejjo. Giacinto Gallina 4, Babini. 1022

Učiteljica slovenskega in nemškega jezika, želi v dopoldanskih urah poučevati otroke. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti. 1021

Na osmico pri „Napoleonu“ naj se potruji kdor želi pokušati izvršno okoličansko kapljico po 72 stot. liter. Mihael Vodopivec, Barkovlje-Greta hšt. 307, nad proseško cesto. 1010

Meblovano sobo odda v najem sloven ska družina s 1. juli jem v ulici Commerciale št. 11, III n. Ponudbe se sprejemajo istotam.

Kupujte „Nar. kolek“.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in tov. članom „N. D. O.“, da sem odpr. v nedeljo dne 14. min. meseca

Novo gostilno „Pri Jeleni“ v ulici Domenico Rossetti šte. 3

kjer točim belo vipavsko I. vrste po 72 st. in istrsko vino po 72 st., kakor tudi Opolo po 80 st. lit. Domača kuhinja vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedli. — Točila bosta voditelja Alojzij in Urška Kosec. — Mojim znancem, prijateljem, članom N. D. O. in slavnemu občinstvu se priporočam udani **JOSIP FURLAN**, lastnik dobroznane gostilne pri Francu v ul. Geppa

Najboljše stiskalnice za grozdje in masline

so naše stiskalnice „ERCOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; z najamceno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA. Najbolje avtomatično patentirane trne brizgalnice ki delujejo, ne da bi jih bilo treba goniti. „Syphonia“ plugi, stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, živlenskih in m. ralnih pridelkov. Stiskalnice za seno slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito. Automatična prizgalka čistilnice, rešetalnice. — Slamorenica ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega uresničene, najbolj pripoznanega in odlikov. sestava.

PH. MAYFARTH & Co. Tovarna za poljedelske in vinske stroje DUNAJ II. Taborstr. 7. Odlikovani v vseh državah sveta z nad 620 slatimi, srebrnimi in častimi kolajnam. Ilustrovani ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno. Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer nismo zastopani

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filijalka: Via Giuseppe Caprin šte. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščič po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

Zaloga cementa

Tovarne Portland - Cementa in cementnih plošč društvo z om. jam. v Spiljetu

SILVIO MALOSSI

Trst, ulica dei Gelsi št. 3. Telefon 18-89.

Kedor ima srce za svoje in želi imet res krasne slike naj si beleži: A. Jerkič odl. fotografski zavod za moderno slikanje. Trst Poste 10 — Gorica Gosposka ul. 7. 1839

Prodajo se 4 vozovi za volj. Isti so v jako dobrem stanju. Eventuelno se prodaja tudi voz za konja. — Mlin v Rižanu, koperska cesta, 14 km oddaljeno od Trsta. 1011

Za birmo in poroke. Najfinejše sladice in bombone

dobivajo se v prodajalnici **R. Schäffer — Trst** Via Antonio Caccia šte. 10 Pošiljatve na deželo.

Gostilna „Alla Stella“

na trgu Goldoni in ul. G. Carducci 31.

Različna vina prve vrste Marčno pivo in pivo Bock (prve vrste)

Kuhinjo urejuje gospodinja sama Svoji k svojim!

Domenico Petener

priporoča ob priliki birme vsem cenj. klijentom svoj dobroznani fotografski atelje v ulici Giosuè Carducci 20.

Dva dobra krojaška pomočnika sprejme takoj Josip Munih, krojaški mojster, trgovec in krčmar Podbrdo (Primorsko) 1020

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. 9-1 3-6

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst
Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih de-zertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Umetni fotografski atelje
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (prilidje) TRST.
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, por-celane, plošče za spomenike, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakotere fotografije.
Radl udobnosti P. M. naročnikov spre-jema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosuè Carducci šte. 23
TELEFON šte. 833

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modere, umetne roke in noge, berglje, klini pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapične priprave, aparati za Inhalacijo.
SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-ljenje. Potrebščine iz gum in v nevrološkega blaga.

Pariški gumi
Ponujam najboljšo pariško izdelke higijence specialiste po K 2, 4, 6, 8 in 10 ducat. Varna shrana, 12 komadov Kron 3. Najbolji nakupi vir. Diskretne pošiljave po poštenu povzetju ali proti predplačilu. EXPORTNO PODJETJE
S. Schwartz Dunaj XVII/1, Formayrgasse 5.

Umetni zobje
Plombiranje zobov.
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Züscher
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Poskušnja
boljša nego
pouče-vanje

Marljive preizkušnje
so dokazale, da se peni Schicht-ovo mlo hitro in lahko toliko v mrzli ali gorki, kolikor mehki ali trdi vodi, prodere lahko in intenzivno v tkanino, razmoči takoj nesnago, ne da bi pri tem škodovalo tkanini. Schicht-ovo mlo je popolnoma čisto ter prosto vsakih razjedljivih snovi. Napravljeno se že desetletja sem v enaki kvaliteti iz najboljših tvarin. Uporaba tega mila za vsako snajenje in vsako perilo je zapoved razumnosti in pomenja za vsako gospodinjstvo znatni prihranek.